

OOSTERLEEK(6)

Voorheen kwam er weleens een grintschip aan bij de dijk van Oosterleek. Er werd dan een steiger gebouwd op de keien om het grint te lossen. Het was bestemd voor het rijgedeelte op de dijk. Het verschil was dat het hoogheemraadschap riviergrind op de dijk gebruikte in tegenstelling tot de wegen van Drechterland. Daar gebruikte men basaltbrokjes. De firma Oud uit Blokker voerde de brokjes aan met haar vrachtauto en loste deze op een bepaalde afstand in de berm van de weg.

Jan Wurkum was de verzorger van de weg in onze gemeente. Hij woonde aan de Noorderuitweg in een kleine woning die inmiddels gesloopt is. Als het basalt bezorgd was, ging Jan met zijn kruiwagen dit op het rijgedeelte verdelen. Hij was zeer populair en welbespraakt en wij maakten altijd een praatje met hem als we naar school liepen.

Als de weg bestrooid was vonden de paarden het een zwaar karwei omdat ze met de vrachtwagens met ijzeren banden de basaltbrokjes moesten verbrijzelen. Voor de fietsers was het ook heel moeilijk om te rijden en men moest in de berm fietsen omdat het paardestraatje in het midden van de weg vaak te ongelijk was.

Traditiegetrouw kwam er ook elk jaar een tjalk van L. Booi uit Hoorn aan de dijk, volgeladen met turf uit Drenthe. Er werd weer een steiger gebouwd en daarna werd de turf met manden naar boven gesjouwd en in de wagen gestort. Een gedeelte ervan was voor de brood-en banketbakker P. Buis en een ander gedeelte voor de brandstoffenhandelaar J. Steen. Deze verkocht ook antraciet en cokes. Wat de cokes betreft, daar wordt bij de hoogovens door verhitting het gas uitgehaald en wat er overblijft is nog zeer goed bruikbaar voor verwarming. Tevens werden er eierkolen verkocht. Een rond stukje samengeperste brandstof die voor zeer goede verwarming zorgde. En dan de voor elk gezin onmisbare briket. Het ~as een flink stuk samengeperste brandstof die voor veel doeleinden werd gebruikt.

De briket werd eerst in de brandende kachel gelegd. Als hij gloeide werd hij er weer met de tang uitgehaald en in het komfoor gebruikt. Een komfoor was een lage, ronde stenen pot waarin een laagje as lag. Daarin werd de gloeiende briket gelegd. .

Vervolgens werd er op de pot een rooster gelegd en daarop werd de pan met etenswaren, die gekookt moesten worden gezet. Ook werd de briket gebruikt als men zelf ging brood bakken.

Als de briket nog niet was opgebrand ging hij in de doofpot, waar ook een laagje as in lag, om dan later weer gebruikt te kunnen worden. Tevens werd de briket gebruikt om in de stoof te doen, zodat de voeten warm konden worden. Tijdens de kerkdiensten zorgde de koster van de kerk voor de stoven, voor de vrouwen die veel last hadden van koude voeten. De goedgesitueerde vrouwen, waarvan er niet veel waren in ons dorp, hadden een eigen stoof met in sierlijke krulletters hun naam erop. Het bovengedeelte was van marmer. Menig antiquair zou er nog graag zo eentje willen kopen.